

RAADSCOMMISSIE

Vergadering d.d. 16 mei 2017

☐ t.k.n.

☒ advies A (ter advisering; wordt alleen besproken in de commissie)

☐ advies B (ter besluitvorming aan de raad; er hoeft geen apart commissiestuk te worden aangemaakt)

Inleiding

Voor het buitengebied wordt gewerkt aan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (lees: omgevingsplan). De basis daarvoor wordt gelegd in een beleidsnotitie. Hierover is al diverse malen gesproken met u. Voordat het ontwerp van het omgevingsplan in juni ter inzage wordt gelegd, is het wenselijk om inwoners, ondernemers en belangenorganisaties te betrekken bij het opstellen van het omgevingsplan en de beleidsnotitie. Ook wordt u via dit voorstel geconsulteerd over de uitwerking van de beleidsnotitie.

Voorgesteld wordt om:

1. Kennis te nemen van de concept uitwerking van de beleidsnotitie en het participatietraject dat wordt doorlopen;
2. Ter voorbereiding op de themabijeenkomst uw vragen rondom de beleidsnotitie kenbaar te maken.

Argumenten

Omgevingsplan

De beleidsnotitie en het omgevingsplan kennen een basis vanuit het huidige beleid

De basis voor de beleidsnotitie en het omgevingsplan wordt gelegd aan de hand van bestaande beleidskaders. Het beleid zoals dat is vastgelegd in de beleidsnotitie Bestemmingsplan Buitengebied Steenwijkerland uit 2012 (met latere toevoegingen) en de beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland 2014, wordt gebruikt als fundament van het omgevingsplan. De mogelijkheden uit die beleidskaders worden hoofdzakelijk opgenomen in de 'Ja'-categorie. De uitgangspunten van het huidige beleid blijven ook nagenoeg gelijk, er worden geen grote beleidswijzigingen voorgesteld. In de basis is met het huidige beleid namelijk al behoorlijk veel mogelijk te maken en er zijn de afgelopen jaren ook geen structurele knelpunten naar voren gekomen die nopen tot grote wijzigingen. Het beschrijven van landschappelijke en architectonische kwaliteiten gebeurt ook op basis van huidige beleidskaders, zoals het Landschapsontwikkelingsplan en de huidige Welstandsnota. Die notities bieden ook een goede basis om de 'Ja'-categorie invulling te geven. Daarmee is voor veel zaken direct of binnen maximaal 4 weken duidelijkheid te geven richting inwoners en ondernemers.

Omdat het huidige beleid al veel mogelijk maakt, voor veel vragen voldoende antwoord biedt is en daarmee actueel wordt geacht, wordt het niet noodzakelijk geacht om die kaders opnieuw ter discussie te stellen en dat in de inspraak te leggen. Daarmee wordt ook een consistente lijn bewerkstelligd.

Op basis van de beheersverordening worden functies toegekend aan locaties. Wij hebben dat getoetst aan (basis)registraties (o.a. Basisadministratie Adressen en Gebouwen en milieugegevens), maar een check daarop door de eigenaren zelf is wel wenselijk. Daarom hebben wij de inwoners en ondernemers hierover geconsulteerd. Voor de volledigheid merken wij op dat in het omgevingsplan voorgesteld wordt om een regeling op te nemen die het eenvoudiger maakt om onjuistheden in deze basislaag aan te passen waardoor mensen die het participatietraject missen, in een later stadium door eventuele onjuistheden niet geconfronteerd worden met uitgebreide procedures en hoge kosten.

Beleidsnotitie

De belangrijkste uitbreiding in de beleidsnotitie en het omgevingsplan t.o.v. de huidige kaders, is meer procesmatig van aard

De beleidsnotitie en het omgevingsplan zijn echter meer dan alleen het vastleggen van het huidige beleid uit de beleidsnotitie Bestemmingsplan Buitengebied Steenwijkerland uit 2012 en de beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland 2014. Hoewel het huidige beleid nog actueel is, is het wel duidelijk geworden dat er een robuuster ontwikkelkader toegevoegd moet worden aan het huidige beleid. De vraag vanuit de samenleving is constant in ontwikkeling en daar willen wij sneller op in kunnen spelen. Dat ontwikkelkader zal niet functiegericht worden opgesteld, maar stuurt op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Past een ontwikkeling bij het gebied? Wat is de impact voor omwonenden en/of omliggende bedrijven? Blijven ecologische kwaliteiten behouden? Zijn omwonenden betrokken bij de uitwerking van de plannen? Dergelijke vragen spelen meer een rol dan de precieze functie die gevraagd wordt. Op basis van onder andere een landschappelijke analyse en milieukundig & ecologisch onderzoek wordt bepaald wat in welk gebied de aspecten zijn die bekeken moeten worden wanneer een initiatiefnemer plannen uitwerkt. Ook wordt bekeken of en zo ja, op welke wijze omwonenden en omliggende bedrijven betrokken moeten worden. Het afwegingskader wordt daarmee meer procesmatig van aard in plaats van dat op voorhand bepaald wordt wat wel en niet kan. Momenteel wordt via de onderzoeken bepaald wat wel en niet opgenomen kan worden in het omgevingsplan. Het kan namelijk gaan om complexe afwegingen waarbij veel variabelen een rol kunnen spelen. Niemand is er dan mee gediend om dat binnen 8 weken te moeten afhandelen. Dat doet geen recht aan het initiatief maar ook niet aan belanghebbenden.

Zaken die opgenomen worden in het omgevingsplan worden gekoppeld aan een omgevingsvergunning of een binnenplanse procedure. Dit wordt dan binnen 8 tot uiterlijk 14 weken afgehandeld. Het biedt initiatiefnemers ruimte om met nieuwe ideeën te komen zonder dat dit direct vraagt om een wijziging van het beleid of uitgebreide procedures. Het geeft belanghebbenden de duidelijk wat hun betrokkenheid is in die procedure en de invloed die zij kunnen uitoefenen. Wel zal dit waarschijnlijk van initiatiefnemers wat meer vragen van de voorbereiding omdat dan het gesprek met de belanghebbenden al gestart moet worden. Echter, ten opzichte van de huidige praktijk bespaart men wel proceduuretijd en –kosten.

Dit sturingsmechanisme is nieuw. Het is dan ook wenselijk om daarover het gesprek aan te gaan met belangenorganisaties en adviseurs zoals architecten en bouwkundigen. Zij zullen het meeste te maken krijgen met dit kader, hetzij voor hun eigen bedrijf, hetzij als adviseur voor initiatiefnemers of belanghebbenden. Het is wenselijk dat gesprek nu te voeren om te toetsen of het proces dat wij voor ogen hebben ook aansluit bij de praktijk.

Daarnaast zal het gesprek aangegaan worden met inwoners en ondernemers over de landschappelijke kwaliteiten van de te onderscheiden deelgebieden in de gemeente. De gemeente Steenwijkerland wordt namelijk gekenmerkt door verschillende landschappen met elk hun eigen kwaliteiten. Tijdens de consultatie willen wij toetsen of wij bij het samenvoegen van o.a. het Landschapsontwikkelingsplan en de Welstandsnota de belangrijkste landschappelijke kwaliteiten benoemen voor de verschillende gebieden. Mogelijk zijn er andere landschappelijke kwaliteiten die zij bepalend(er) vinden als onderdeel van de identiteit van het betreffende gebied.

Participatietraject

De gesprekken zijn belangrijke input voor de beleidsnotitie en het omgevingsplan

Op dit moment wordt volop gewerkt aan de beleidsnotitie en het omgevingsplan. De input van inwoners, ondernemers en belangenorganisaties is echter essentieel voor de afronding van de ontwerpversies van deze twee kaders, juist vanwege het vernieuwende karakter van de twee kaders. Daarom wordt voorgesteld om deze gesprekken te voeren voordat ontwerpversies worden opgeleverd.

Hiervoor is diverse malen aangegeven dat het wenselijk is om een participatietraject te starten om de denkrichting te toetsen bij inwoners, ondernemers en belangenorganisaties. In het kader van het participatietraject worden diverse acties uitgezet:

- Belangenorganisaties en adviseurs zijn uitgenodigd voor gesprekken over de sturingsfilosofie;
- Via kranten, websites, Plaatselijke Belangen en belangenorganisaties zijn inwoners en ondernemers geïnformeerd over een drietal informatieavonden waarbij een toelichting is gegeven op het omgevingsplan en de beleidsnotitie. Tijdens die avonden zijn ook enkele gesprekstafels georganiseerd waarbij men op specifieke thema's (waaronder de landschappelijke kwaliteiten) met de gemeente in gesprek kon.
- Naast het informeren over de informatieavonden zijn inwoners en ondernemers ook geattendeerd op een website waar men kon kijken welke basisfunctie wij op basis van de huidige beheersverordening aan hun locatie willen toekennen. Men kon via die website of ons gemeentelijk contactformulier aangeven of die functie overeenkwam met de daadwerkelijke functie of dat er een wijziging moest plaatsvinden. Deze website was tot 1 mei 2017 bereikbaar. De informatie is gedurende dezelfde periode ook analoog ter inzage gelegd bij de balie van het gemeentehuis. Ook tijdens de informatieavonden kon men de plankaarten inzien.

Deadline project

Het is wenselijk om een eerste versie van het omgevingsplan in 2017 vast te stellen

Het omgevingsplan Buitengebied is een pilot waarbij voor de eerste keer een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte wordt opgesteld. Het is een eerste stap om te komen tot 1 omgevingsplan voor de gehele gemeente waarin veel gemeentelijk beleid voor de fysieke leefomgeving wordt samengevoegd. Dit is een complexe opgave waar we veel partijen in mee moeten nemen wat moeilijk eenvoudig te houden is. Om er voor te zorgen dat de opgave niet te omvangrijk wordt, is de gedachtegang om te werken met tranches. Elke tranche kent een uitbreiding van de reikwijdte om op die manier toe te groeien naar het gemeentelijk omgevingsplan voor de fysieke leefomgeving. Hiermee werken we ook steeds aan producten waar wij mensen gericht in mee nemen. Het is daarbij wenselijk om met enige regelmaat een product vast te stellen. Daarom hebben wij besloten dat het omgevingsplan Buitengebied ter vaststelling aangeboden zal worden voor de raadsvergadering van 19 december 2017.

Kanttekeningen

Omdat de landschappelijke analyse en het milieukundig & ecologisch onderzoek nog lopen en het sturingsmechanisme daardoor ook nog in ontwikkeling is, is er op dit moment nog geen volledig uitgewerkte notitie. Dit hoort ook bij het experimentele karakter van het omgevingsplan waarbij wij een nieuwe sturingsfilosofie willen uitwerken. Bijgaande memo's m.b.t. de beleidsnotitie en het omgevingsplan geven wel een eerste beeld van de uitwerking. Over de denkrichting die daarin is verwoord is al wel enkele malen met u gesproken, maar nog niet met externe partijen. Het was wenselijk om dat wel te doen, ook al waren de producten nog niet volledig uitgewerkt. Daardoor kunnen wij met de beleidsnotitie en het omgevingsplan beter aansluiten bij de wensen en verwachtingen van externe partijen.

Tot aan het moment waarop de gesprekken plaatsvinden, is volop gewerkt aan het volledig maken van de gebiedsbeschrijvingen, het inrichten van het participatietraject als onderdeel van het afwegingskader en de opbouw van het omgevingsplan. Vanwege de deadline van het project is lopende deze uitwerkingen en onderzoeken het gesprek met inwoners, ondernemers en belangenorganisaties gevoerd om de principes van de sturingsfilosofie te toetsen.

Duurzaamheid en "social return"

De nieuwe sturingsfilosofie gaat uit van sturen op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Een ontwikkeling moet passen in het gebied, de belangen van omwonenden en omliggende bedrijven worden daarbij in ogenschouw genomen en de belanghebbenden worden bij ontwikkelingen met meer impact op de omgeving in het voortraject betrokken. Hiermee wordt een duurzame ontwikkeling bewerkstelligd.

Financiële toelichting

Gedurende het traject is duidelijk geworden dat het opstellen van een omgevingsplan met de beoogde sturingsfilosofie veel discussies en diepgaandere & andersoortige onderzoeken aan de voorkant oplevert dan in eerste instantie was voorzien. Dit heeft ook financiële consequenties. In de Perspectiefnota 2017 wordt hier nader op ingegaan.

Communicatietraject en openbaarheid

Naast participatie door inwoners, ondernemers en belangenorganisaties (zie Arugumenten), wordt u geconsulteerd over de uitwerking van de beleidsnotitie. Dit vindt plaats tijdens de politieke markt van 16 mei. Tijdens een themabijeenkomst verder met u gesproken worden over de beleidsnotitie en voornamelijk de doorvertaling naar het omgevingsplan. Dit ter voorbereiding op de formele procedures rondom de beleidsnotitie en het omgevingsplan.

Uitvoering en planning

De komende weken worden de ontwerp beleidsnotitie en het ontwerp omgevingsplan (incl. MER) afgerond. Deze zullen in juni als ontwerp ter inzage gelegd worden.

Inkoop-en aanbestedingsprocedure

Geen bijzonderheden

Bijlagen

- Memo m.b.t. uitwerking beleidsnotitie
- Memo m.b.t. opzet omgevingsplan